

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1883. Andra Kammaren. N:o 58.

Lördagen den 2 Juni.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades de i Kammarens sammanträde den 24, 25 och 26 nästlidne Maj förda protokoll.

§ 2.

Sedan Riksdagens båda Kamrar förehaft och godkänt de i Stats-Utskottets Memorial N:o 44 och Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 10 föreslagna voteringspropositioner rörande åtskilliga frågor, deri Kamrarne fattat stridiga beslut, samt vidare denna dag blifvit bestämd för omröstning öfver de olika besluten, så anställes nu dessa omröstningar, enligt nedan intagna voteringspropositioner, i följande ordning, nemligen:

*Gemensamma
omröst-
ningar.*

1:sta omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 44, punkt. 1:o.)

Den, som vill, att Riksdagen beslutar:

A) *att* en särskild fond bildas med ändamål att genom lån understödja odling af sankatrakter;

B) *att* de till Statskontoret inflytande annuiteter å odlingslån skola från och med år 1884 till och med år 1888 till denna fond ingå;

C) att under åren 1884 till och med 1888 Riksgäldskontoret skall, i mån af behof och uppå requisition af Kongl. Maj:t, till fonden öfverlemna medel till så stort belopp, som jemte nyssnämnda, till fonden ingående annuiteter å odlingslån må kunna erfordras till fyllande af högst en million kronor årligen;

D) *att* Riksgäldskontoret skall af fonden erhålla godtgörelse för

Gemensamma omröstningar. (Forts.) den ränteutgift, som, genom berörda medels öfverlemnande till fonden, för Riksgäldskontoret försakas;

E) att fonden skall af Statskontoret förvaltas;

F) att Kongl. Maj:t skall ega att, i den mån fondens kapital och sedermera inflytande låneafbetalningar och räntebehållningar dertill lemna tillgång, å fonden anvisa lån för odling af sankta trakter, att utgå med högst en million kronor årligen enligt följande allmänna vilkor och bestämmelser.

Mom. 1. För hvarje odlingsföretag måste fullständig, af utredning angående jordens naturliga beskaffenhet och större eller mindre lämplighet för odling åtföljd plan till arbetets utförande jeunte beräkning öfver de med så väl vattenafledningen och afdikningen som odlingen förenade kostnader vara uppgjord af sakkunnig person och hafva vunnit Kongl. Maj:ts fastställelse.

Mom. 2. Vederbörande, som erhåller lån, är underkastad alla de vilkor och kontroller, som af Kongl. Maj:t pröfvas lämpliga och nödiga.

Mom. 3. Lånet kan af Kongl. Maj:t bestämmas till hela det belopp, hvar till enligt den fastställda arbetsplanen kostnaden för vattenafledningen och afdikningen beräknas komma att uppgå; skolande låntagaren genom kontant tillskott, materialier, arbete eller annat bidrag bestrida hvad till hela odlingsföretagets fullbordande kan erfordras utöfver det lemnade lånebidraget.

Mom. 4. Med den, som mot åtnjutande af statslån åtager sig ett odlingsföretag, skall kontrakt i vederbörlig ordning afslutas samt af Kongl. Maj:t eller, efter erhållet bemyndigande, af Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkännas. Kontraktet skall innefatta förbindelse för låntagaren dels att, i noggrann öfverensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och under skyldighet att dervid vara underkastad vederbörandes kontroll, påbörja och fullborda så väl vattenafledningen och afdikningen som äfven odlingsarbetet inom viss bestämd tid, utan att vidare väcka anspråk på ytterligare bidrag af allmänna medel, och dels att genom egna tillskott utgöra hvad som utöfver statslånet kan erfordras.

Mom. 5. För fullgörande af sådant kontrakt äfvensom för de lyftade statsmedlens återbäring, i fall mot kontraktet brytes, skall ställas sådan säkerhet, som af Kongl. Maj:t eller, efter erhållet nädigt bemyndigande, af Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkännes.

Mom. 6. Sedan det i mom. 4 omförmälda kontrakt afslutats och säkerhet enligt mom. 5 blifvit stäld, bör Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen derom underrätta Statskontoret; hvarefter det åligger Statskontoret att ofördröjligen låta dels i allmänna tidningarne tre gånger, dels ock genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i vederbörande länskungörelser en gång införa kungörelse om odlingslånets beviljande, i hvilken kungörelse de hemman och hemmansdelar, å hvilkas egor odlingsföretaget kommer att utföras, skola uppgifvas.

Mom. 7. Lånet må ej till någon del utbekommas förr, än arbetsföretaget blifvit börjadt, hvarefter medlen få successivt och i mån af arbetets fortgång lyftas vid de terminer, som i kontraktet finnas

utsatta eller särskildt blifvit bestämda; börande, såvida icke Kongl. Maj:t, med afseende å särskilda förhållanden, pröfvar skäligt annorlunda förordna, någon del af lånet i Statskontoret innestå, intill dess vattenaflednings- och afdikningsarbetet är afsynadt och godkänt.

*Gemensamma
omröst-
ningar.
(Forts.)*

Mom. 8. Lånen skola från Statskontoret utbetalas antingen omedelbart eller ock genom Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvande; börande, innan större eller mindre del beviljadt lån utbetalas, hos Statskontoret företes:

a) om arbetets utförande i enlighet med mom. 4 afslutadt och godkänt kontrakt;

b) godkänd i mom. 5 omförmäld säkerhetshandling för samma kontrakts fullgörande eller medlens återbäring;

c) behörigt intyg att arbetet är börjadt;

d) en till Statskontoret eller ordres stäld, af nämnda kontor godkänd skuldförbindelse, som skall innefatta vederbörandes betalningsansvar, intill dess lånet, jemlikt Kongl. kungörelserna af den 13 Juni 1845 och den 3 November 1848, blifvit fördeladt på de hemman, hvilka för återbetalningen skola ansvara, och fördelningen vunnit laga kraft samt uti jordeboken på föreskrifvet sätt antecknats; och

e) af Statskontoret godkänd borgen eller säkerhetshandling för den afgifna skuldförbindelsens uppfyllande.

Mom. 9. De låne- och säkerhetshandlingar, som för låneunderstöds utbekommande till Statskontoret aflemnats, förblifva uti Statskontorets vård; dock skola sådana handlingar, som vederbörande embetsmyndigheter kunna blifva i behof att begagna, till dem på behörig requisition utlemnas.

Mom. 10. I händelse afvikelse, utan dertill erhållen vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet, utan af Kongl. Maj:t medgifvet anstånd med detsammans utförande, icke blifvit fullbordadt inom därför bestämd tid, ankommer på Kongl. Maj:t att låta inställa all vidare utbetalning af statslånet samt återfordra hvad deraf uppburits, att på en gång eller successivt till Statskontoret inbetalas inom den tid, som bestämmes af Kongl. Maj:t. Statskontoret bör tillse, att sådan inbetalning ingår i vederbörlig ordning, och skall det åligga vederbörande att å sålunda lyftade och återburna medel jemväl erlägga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen, till dess återbetalning sker.

Mom. 11. Alla med låneunderstöd utförda arbeten skola, så länge någon del af lånet återstår ogulden, af den eller dem, det åligger, vederbörligen underhållas.

Mom. 12. Å den af Kongl. Maj:t bestämda lånesumman erlägges de första fem åren från första lyftningsdagen icke någon ränta eller kapitalafbetalning, men å de under tiden lyftade belopp beräknas fem procent årlig ränta, hvilken vid de fem årens slut lägges till den beviljade lånesumman. Å det sålunda uppkommande beloppet erlägges från och med sjetten året tills lånet blifvit slutbetaldt en annuitet af tio procent, deraf som ränta räknas fem procent å oguldna kapitalbeloppet.

Gemensamma
omröst-
ningar.
(Forts.)

Sedan odlingslån blifvit på vederbörande hemman fördeladt och i jordebok antecknadt, eger jordegare, som sådant önskar, att, oberoende af det här ofvan stadgade återbetalningssätt, när som helst under lånetiden sex månader efter hos Statskontoret gjord uppsägning inbetala hela det på hans hemman belöpande skuldbelopp jemte all derå upplupen, ogulden ränta.

Mom. 13. I afseende på sättet och ansvarigheten för de i näst föregående moment omförmälda inbetalningars verkställande böra lända till efterrättelse ofvan åberopade Kongl. kungörelser af den 13 Juni 1845 och den 3 November 1848.

Mom. 14. Alla kostnader af hvad namn de vara må, som i följd af erhållna lån föranledts för Statskontoret, skola utan undantag bestridas eller godtgöras af låntagaren; samt

G) att Fullmäktige i Riksgäldskontoret bemyndigas att, för beredande af den tillgång till de Riksgäldskontoret åliggande försträckningar till ifrågavarande fond, som kan erfordras utöfver hvad enligt särskilda beslut må blifva för sådant ändamål till Riksgäldskontoret öfverlemnadt, i mån af behof försälja obligationer i svenskt mynt, ouppsägbara från långifvarens sida, men ställda att återbetalas viss kortare tid efter af Riksgäldskontoret verkställd uppsägning, med rätt tillika för Fullmäktige att bestämma dessa obligationers valörer, räntefot och uppsägningstid, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdageu beslutat att för år 1884 ställa till Kongl. Maj:ts disposition ett belopp af 150,000 kronor att användas såsom lån för befrämjande af utdikningar och aftappningar af sankatrakter och sjöar till beredande af odlingsföretag samt att för erhållande af lån, hvartill medel sålunda anvisats, de härom nu gällande vilkor och föreskrifter skola bibehållas.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknings, och utföll omröstningen med 110 Ja och 79 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 54 Ja och 68 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller 110 Ja och 79 Nej,
sammanräkningen visar 164 Ja och 147 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

2:a omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 44, punkt. 2:o.)

*Gemensamma
omröst-
ningar.
(Forts.)*

Den, som vill, att Riksdagen må på det sätt bifalla Kongl. Maj:ts förslag, att ett belopp af 100,000 kronor för år 1884 anvisas till understödjande medelst anslag utan återbetalningsskyldighet af torrläggning utaf sådana vattensjuka marker, som utan att kunna med fördel odlas sprida frostsador öfver omgifvande nejd;

att anslaget må utgöra högst en tredjedel af den beräknade kostnaden för torrläggningsföretaget; samt

att för erhållande af dylikt anslag må i tillämpliga delar gälla enahanda vilkor, som enligt Riksdagens skrifvelse till Kongl. Maj:t den 27 April 1881 (N:o 69) blifvit bestämda, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen beslutat att till understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar, som företrädesvis afse att minska frostländigheten, för år 1884 anvisa ett belopp af 150,000 kronor, deraf 80,000 kronor såsom anslag utan återbetalningsskyldighet och 70,000 kronor såsom lån, samt att för erhållande af dylikt anslag och lån skola i tillämpliga delar gälla enahanda vilkor, som enligt Riksdagens skrifvelse till Kongl. Maj:t den 27 April 1881 (N:o 69) blifvit bestämda.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmedelne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknings, och utföll omröstningen med 119 Ja och 66 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 73 Ja och 46 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller..... 119 Ja och 66 Nej,
sammanräkningen visar..... 192 Ja och 112 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

3:e omröstningen:

(enligt Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 10, punkt. 1:o.)

Den, som bifaller Bevillnings-Utskottets af Andra Kammaren godkända hemställan, att under § 1 i förordningen angående stämpel-

*Gemensamma
omröst-
ningar.
(Forts.)*

afgiften skall, i den första af de afdelningar, till hvilka statsmyndigheter i fråga om stämpel till expeditioner hänföres, omedelbart efter orden "statens undervisningsanstalter" införas orden "riksbanken och riksgäldskontoret", röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i öfverensstämmelse med Första Kammarens mening godkänt ifrågavarande § med uteslutande af orden "riksbanken och riksgäldskontoret".

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammararen ingått, att voteringsedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig, och utföll omröstningen med 47 Ja och 136 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammararen samtidigt anställd, hade utfallit med 20 Ja och 94 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller..... 47 Ja och 136 Nej,
sammanräkningen visar 67 Ja och 230 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

4:e omröstningen:

(enligt Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 10, punkt. 2:o.)

Den, som bifaller Bevillnings-Utskottets af Första Kammararen godkända hemställan, att rubriken "Bevis, vederhäftighets-" under § 3 i förordningen angående stämpelafgiften skall erhålla följande lydelse: "*Bevis, vederhäftighets-*, som tecknas å företedd förbindelse — *fritt*", röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i öfverensstämmelse med Andra Kammarens mening beslutit, att ifrågavarande rukrik skall erhålla följande lydelse: "*Bevis, vederhäftighets-, fritt*".

Sedan voteringsседlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingätt, att voteringsседlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkningsräkning, och utföll omröstningen med 32 Ja och 153 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 79 Ja och 34 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller.....	32 Ja och 153 Nej,
sammauräkningen visar	111 Ja och 187 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

5:te omröstningen:

(enligt Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 10, punkt. 3:o.)

Den, som bifaller Bevillnings-Utskottets af Första Kammaren godkända hemställan, att rubriken "Burbref" under § 3 i förordningen angående stämpelafgiften skall erhålla följande lydelse:

Burbref:

i Stockholm och Göteborg:

för handlande och fabriker.....	1 Afdelningen: 20 kronor;
„ andra borgare.....	„ „ 10 „
i öfriga städer:	
för handlande och fabriker.....	1 Afdelningen: 10 kronor;
„ andra borgare.....	„ „ 5 kronor;
röstar	

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen lika med Andra Kammaren beslutit, att ifrågavarande rubrik skall erhålla följande lydelse:

"Burbref, i Stockholm och Göteborg.....	1 Afdelningen: 50 kronor;
„ i andra städer.....	„ „ 20 „

Sedan voteringsседlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingätt, att voteringsседlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkningsräkning och utföll omröstningen med 61 Ja och 122 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-

Gemensamma omröst- ningar. (Forts.)	maren samtidigt anställd, hade utfallit med	71 Ja och 37 Nej,
	hvadän, då dertill läggas Andra Kammarens röster eller.....	61 Ja och 122 Nej,
	sammanräkningen visar.....	132 Ja och 159 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

6:te omröstningen:

(enligt Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 10, punkt. 4:o.)

Den, som bifaller Bevillnings-Utskottets af Andra Kammaren godkända hemställan, att rubriken "Fribref" under § 3 i förordningen angående stämpelafgiften skall erhålla följande lydelse: "*Fribref*, förses med stämpel till belopp af 40 öre för hvarje fulla 10 ton af fartygets dräktighet", röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen i öfverensstämmelse med Första Kammarrens mening beslutit, att ifrågavarande rubrik skall erhålla följande lydelse: "*Fribref*, förses med stämpel till belopp af 30 öre för hvarje fulla 10 ton af fartygets dräktighet".

Sedan voteringsseklarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseklarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seklarnes öppnande och uppräknings och utföll omröstningen med 118 Ja och 66 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammarren samtidigt anställd, hade utfallit med

33 Ja och 72 Nej, röster eller.....	118 Ja och 66 Nej,
sammanräkningen visar.....	151 Ja och 138 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

7:de omröstningen:

(enligt Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 10, punkt. 6:o.)

Den, som bifaller Bevillnings-Utskottets af Andra Kammaren godkända hemställan, att rubriken "Mätbref" under § 3 i förordningen

om stämpelafgiften skall erhålla följande lydelse: "*Mätbref*, förses med stämpel till belopp af 20 öre för hvarje fulla 10 ton af fartygets dräktighet", röstar

*Gemensamma
omröstningar.
(Forts.)*

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen lika med Första Kammaren beslutit, att ifrågavarande rubrik skall erhålla följande lydelse: "*Mätbref*, förses med stämpel till belopp af 10 öre för hvarje fulla 10 ton af fartygets dräktighet".

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknings och utföll omröstningen med 115 Ja och 68 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ... 38 Ja och 74 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens röster eller 115 Ja och 68 Nej, sammanräkningen visar 153 Ja och 142 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

8:de omröstningen:

(enligt Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 10, punkt. 7:o.)

Den, som bifaller Bevillnings-Utskottets af Andra Kammaren godkända hemställan, att rubriken "*Pass, tull-*: för utrikes sjöfart" under § 3 i förordningen angående stämpelafgiften skall erhålla följande lydelse:

"*Pass, tull-*: för utrikes sjöfart:

för öppen båt 1 Afdelningen: 25 öre,

för annat fartyg " " 1 krona,

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen lika med Första Kammaren beslutit, att ifrågavarande rubrik skall erhålla följande lydelse:

Gemensamma
omröst-
ningar.
(Forts.)

Pass, tull-: för utrikes sjöfart:
för öppen båt 1 Afdelningen 15 öre,
för annat fartyg ,, ,, 50 öre“.

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkn- ning och utföll omröstningen med 117 Ja och 63 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam- maren samtidigt anställd, hade utfallit med 32 Ja och 77 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller..... 117 Ja och 63 Nej,
sammanräkningen visar 149 Ja och 140 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

9:de omröstningen:

(enligt Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 10, punkt. 8:o.)

Den, som bifaller Bevillnings-Utskottets af Andra Kammaren god- kända hemställan, att rubriken "Resolution, hviloständs-" under § 3 i förordningen angående stämpelafgiften skall erhålla följande lydelse: "*Resolution, hviloständs-*, för hvarje grufveutmål eller, der grufve- lägenhet icke blifvit med utmål försedd, för hvarje inmutadt område, hvilket beviljadt hvilostånd afser, samt för hvarje år hviloståndet med- gifvits att gälla... 1 Afdelningen: 5 kronor,... 4 Afdelningen: 10 kronor", röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen lika med Första Kammaren beslutit, att ifrågavarande rubrik skall erhålla följande lydelse: "*Resolution, hviloständs-*, ehvad ansökningen derom afser ett eller flera grufveutmål eller, der grufvelägenhet icke blifvit med utmål försedd, ett eller flera inmutade områden 1 Afdelningen: 5 kronor 4 Afdelningen: 10 kronor".

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jem-

väl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkn- *Gemensamma*
ning och utföll omröstningen med 124 Ja och 58 Nej. *omröst-*

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam- *ningar.*
maren samtidigt anställd, hade utfallit med 34 Ja och 75 Nej, *(Forts.)*
hvidan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller 124 Ja och 58 Nej,
sammanräkningen visar 158 Ja och 133 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

10:de omröstningen:

(enligt Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 10, punkt. 9:o.)

Den, som bifaller Bevillnings-Utskottets af Andra Kammaren godkända hemställan, att rubriken "Styrmansbref" under § 3 i förordningen angående stämpelafgiften skall erhålla följande lydelse: "*Styrmansbref*..... 4 Afdelningen: 5 kronor", röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen lika med Första Kammaren beslutit, att ifrågavarande rubrik skall erhålla följande lydelse: "*Styrmansbref*... .. 4 Afdelningen: 4 kronor".

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsmedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräkn-
ning och utföll omröstningen med 110 Ja och 61 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-
maren samtidigt anställd, hade utfallit med 35 Ja och 65 Nej,
hvidan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller 110 Ja och 61 Nej,
sammanräkningen visar 145 Ja och 126 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

§ 3.

Föredrogos, men blefvo för andra gången bordlagda:
Stats-Utskottets Utlåtande N:o 13 b); och
Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 13.

§ 4.

Föredrogs och bifölls Sammansatta Stats-, Banko- och Lag-Utskottets Memorial N:o 3, angående arfvode åt Sekreteraren hos Utskottet.

§ 5.

*Angående
vissa all-
männa be-
villningen rö-
rande frågor.*

Förekom till behandling Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 12, i anledning af återremiss af vissa delar af Utskottets Betänkande N:o 7, angående allmänna bevillningen.

Punkten 1.

Lades till handlingarne.

I *Punkten 2* hade Utskottet hemställt, att Andra Kammaren — hvilken till Utskottet återförvisat § 3 mom. 1, § 11 mom. 2 punkten g, § 19 mom. 4, § 21 samt § 62 mom. 1 uti det af Utskottet i Betänkandet N:o 7 framlagda förslag till förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst — ville fatta beslut beträffande dessa delar af nämnda förordningsförslag.

Efter föredragning häraf upplästes först

§ 3 mom. 1 i det ifrågavarande förordningsförslaget; lydande detta moment sålunda:

“Fast egendom skall uppskattas till sitt verkliga värde. Detta värde bestämmes med ledning af de om hvarje särskild egendoms storlek, beskaffenhet och afkastning inhemtade upplysningar samt erhållna uppgifter om arrende- eller hyresafgifter, köpeafhandlingar och värderingar för egendomens belåning eller försäkrande mot brandskada; skolande dervid värdet af torfmosse och växande skog, som innehafves af annan än jordegaren, ej tagas i beräkning, enär inkomst deraf beskattas enligt § 8 mom. 2 b).“

Herr Olof Jonsson yttrade: I detta moment har Första Kammaren fattat det beslut, att första delen af momentet blifvit godkänd i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förslag, under det deremot i senare delen antagits hvad Utskottet föreslagit. Detta moment blef återremitteradt af Andra Kammaren, hufvudsakligast derföre, att en inkomsttaxering på skog ansågs stå i visst samband med särskild inkomstbevillning för jordbruket. Såsom bekant hafva de frågor fallit, hvilka skulle hafva en bestämmande inverkan på denna sak, och således är man temligen på det klara med att ingen inkomstbevillning för jordbruket kan komma ifråga. Än återstår således att afgöra, huruvida man bör godkänna hvad Utskottet i senare delen af momentet föreslagit eller antaga det förslag till redaktion, som Kongl. Maj:t der-

sammastådes afgifvit eller slutligen huruvida man ej bör afslå alltsammans i denna senare del. Det torde nu kunna antagas för temligen gifvet, att den lägre bevillningen för jordbruksfastighet, hvilken bevillning endast utgår med 3 öre, då den för annan fastighet utgår med 5 öre för hvarje 100 kronor af fastighetens taxeringsvärde, till en god del grundar sig derpå att jordbruket får i åtskilliga andra former vidkännas utskylder, som annan fastighet icke har. Lika gifvet är det, att när grundräntor och rotering en gång under tidernas lopp pålades, man dervid tagit hänsyn icke endast till sjelfva jordegendomens, utan äfven till skogens värde; då i åtskilliga provinser förhållandet är sådant, att större delen af fastighetsvärdet ligger i sjelfva skogsmarken och den derå växande skogen, men blott en ringa del i jordegendomen, torde man böra hålla fast vid att begge dessa delar vid bestämmandet af taxeringsvärdet böra följas åt. Om man nu tager Kongl. Maj:ts förslag i senare delen af momentet, så kommer den växande skogen att draga en hel procent i bevillning, medan den öfriga delen af fastigheten endast drager 0,6 procent. På samma sätt blifver det äfven i visst fall, om man tager Utskottets förslag, under förutsättning nemligen att fastighetsegaren får betala inkomstbevillning för från fastigheten försåld eller afverkad skog. Då viker man också bort från principen om 0,6 procent och kommer in på den hela procenten. Det är således tydligt, att, om man vill hafva *ett* system och *en* princip i bevillningsstadgan, man icke kan komma till annat resultat än att stryka bort den senare delen af momentet och stanna vid ordet: "brandskada". I föregående delen af paragrafen, såsom den lyder i nu gällande bevillningsförordning, talas icke något om växande skog, men det är dock temligen tydligt att meningen varit att växande skog skulle ingå i fastighetsvärdet. Jag föreställer mig därför, att, om man stryker bort senare delen, växande skog ändå kommer att ingå i fastighetsvärdet, utan att någon särskildt stadgande derom behöfver förekomma. Men om herrarne äro rädda för någon misstyding i detta fall, så går det ju an att söka formulera om bestämmelsen, så att det tydligt uttalas att växande skog skall ingå i fastighetsvärdet utan någon hänvisning till 8 §. Bibehåller man deremot den af Utskottet föreslagna lydelsen, så kommer man in på samma origtiga princip, enär 8 §, till hvilken här hänvisas, just stadgar i hvilka fall inkomstbevillning skall påläggas; och då någon sådan uti detta fall numera icke bör komma i fråga, kan jag icke förstå annat än, att hvad som förekommer efter ordet: "brandskada" måste utgå. Sedan kan det bero på tycke och smak, om man i fråga om första delen af paragrafen föredrar Kongl. Maj:ts eller Utskottets förslag; i ena fallet sättes köpeskilligen, i fråga om egendomens taxering, först; i andra fallet åter sättes den sist; och i praktiken tror jag det vara temligen likgiltigt, hvilketdera man bestämmer sig för. För min del vore jag nästan mera böjd för att taga Kongl. Maj:ts förslag; men jag har verkligen hört berättas åtskilliga fall i taxeringsväg, som göra, att jag nästan lika gerna tager Utskottets. Så berättas t. ex., att då för några år sedan en egendom gått i köp och den öfverenskomna köpeskilligen lagts till grund för bestämmandet af

*Angående
vissa all-
männa be-
villningen rö-
rande frågor.
(Forts.)*

Angående
vissa all-
männa be-
villningen rör-
ande frågor.
(Forts.)

egendomens taxeringsvärde, men köparen icke mäktade betala köpe-
skillingen, utan den förre egaren måste återtaga egendomen och sedan
sälja den ånyo, men då till ett vida lägre pris, så, fastän denna senare
försäljning äfven hunnit försiggå, innan pröfningskomitén sammanträdde,
så fäste den icke något afseende vid de senare transaktionerna, utan
faststälde taxeringsvärdet i förhållande till den först bestämda köpe-
skillingen, som var högre, fastän hvar och en kunde förstå, att den
var alldeles för hög, då ju köpet måste återgå. Det är på grund
af dylika fall, som jag gerna skall vara med äfven om Utskottets
förslag i fråga om den första delen af momentet. Derutinnan skall
jag emellertid icke framställa något bestämdt yrkande; men beträf-
fande åter den senare delen af momentet yrkar jag, som jag nyss
nämnde, att hvad som förekommer efter ordet: "brandskada" måtte
utgå ur momentet.

Grefve Mörner: Det torde vara endast en billig förväntan att i
ett Utskotts memorial, utlåtande eller betänkande, hvad det nu än
må kallas, man bör kunna finna de upplysningar, som äro nödvändiga
för att kunna afgöra den sak, som utgör föremål för detta memorial
eller utlåtande. Här kan nu emellertid ingen menniska med fog på-
stå, att Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 12 innehåller erforderliga
upplysningar angående den sak, hvarom här är fråga. Detta memorial
innehåller en hemställan till Första Kammaren att fatta beslut i vissa
af Andra Kammaren redan afgjorda delar af bevillningsstadgan och
vidare en likartad hemställan till Andra Kammaren, beträffande andra
af Första Kammaren redan afgjorda punkter; men hvad hvardera
Kammaren i det ena eller andra fallet beslutat, derom innehåller me-
morialet icke ett enda ord till upplysning, utan vill man få reda på
det, så får man skaffa sig det sjelf, bäst man kan, på annat håll.
Derför vill jag, då jag vet att Första Kammaren rörande § 3 mom. 1
fattat definitivt beslut, till en början anhålla att detta Första Kam-
marens beslut måtte här inför denna Kammare blifva uppläst, så att
vi måtte få veta icke allenast hvad Första Kammaren beslutat, utan
äfven den lydelse det nu föredragna momentet af tredje paragrafen
skulle komma att erhålla på grund af Första Kammarens beslut, in-
nan vi i denna Kammare fatta ett definitivt beslut. Jag skall an-
hålla att sedan få fortsätta mitt anförande.

I anledning af denna framställning lät Herr Talmannen uppläsa
den del af det från Första Kammaren ankomna protokollsutdrag rörande
samma Kammares beslut i anledning af Bevillnings-Utskottets Betän-
kande N:o 7, som angick det förevarande momentet.

Deraf inhemtades, att Första Kammaren beslutit, att momentet
skulle lyda som följer:

"Fast *egendom* skall uppskattas till sitt *verkliga* värde med led-
ning af köpeafhandlingar, arrende- eller hyresafgifter, värderingar för
samma egendoms beläning eller försäkrande mot brandskada samt öfriga
om hvarje särskild egendoms storlek, beskaffenhet och afkastning erhållna

uppgifter eller inhemtade upplysningar; skolande dervid värdet af torfmosse och växande skog, som innehafves af annan än jordegaren, ej tagas i beräkning, enär inkomst deraf uppskattas enligt § 8 mom. 2 b).“

Grefve Mörner erhöll derpå åter ordet och anförde: Jag får instämma i det af Herr Olof Jonsson nyss framställda yrkandet, hvilket, om jag icke uppfattade detsamma orätt, innehöll, att momentet skulle avslutas med ordet: “brandskada.“ Något vidare har jag icke att tillägga.

*Angående
vissa all-
männa be-
villningen rö-
rande frågor.
(Forts.)*

Herr E. G. Boström: Jag instämmer till fullo i de anmärkningar, som af den siste talaren blifvit framställda mot den form, i hvilken detta betänkande framlagts. Det var också först efter voting och med en rösts majoritet som Utkottet beslöt att framlägga detta betänkande sådant det nu föreligger. Det innehåller nemligen, såsom herrarne kanske observerat, endast en anhållan att hvardera Kammaren måtte fatta beslut beträffande de paragrafer i bevillningsstadgan, angående hvilka Medkammaren fattat definitiva beslut. Minoriteten inom Utskottet yrkade att alla frågor, som voro oafgjorda antingen därför att de förklarats hvilande eller därför att de af en eller begge Kamrarna återremmitterats, skulle behandlas i en löpande följd, på det att Riksdagen derigenom skulle kunna se huru Utskottet tänkt sig förordningen i sin helhet. Men, som sagdt, detta förslag föll och jag medgifver att betänkandet, sådant det nu föreligger, kan gifva anledning till åtskilliga anmärkningar.

Hvad själfva saken beträffar, tror jag icke att en återremiss skulle gagna till någonting, utan vågar jag för min del anhålla om bifall till Utskottets förslag. Jag vill fästa uppmärksamheten derpå, att, då denna fråga förra gången förevar, meningarne icke voro synnerligen delade i fråga om den betydelse, som vid taxeringen borde tillmätas köpeskillingen. Hvad åter vidkommer den senare delen af momentet, så erkändes det då och erkännes äfven nu att uttrycket husbehof innebär så stora vanskligheter, att man icke bör utsätta taxeringskomitéerna för besväret och svårigheten att söka utreda hvad som dermed menas. När detta moment återremmitterades, var det därför att man ansåg att genom antagande af Utskottets förslag skogen skulle blifva dubbelt beskattad, för den händelse Kongl. Maj:ts förslag om jordbruksrörelses beskattning med 1 procent vunne Riksdagens bifall. Ännu finnes icke något difinitivt beslut härom, men man torde kunna taga för afgjort att en sådan beskattning icke kommer att utgå. Jag ber vidare att få fästa uppmärksamheten på att Utskottets förslag icke föranleder någon ändring i de förhållanden, som vid skogens taxering hittills varit i allmänhet rådande, endast det utsäges tydligt, att skogen skall ingå i egendomens värde, utom i det fall, då jordens egare afhändt sig eganderätten till skogen. Det kan väl hända att förslaget icke är fullt praktiskt i fråga om de norrländska förhållandena, men jag tror dock icke, att de provinser, der skogen utgör det största värdet och jordbruket endast är en bisak, äro de öfvervägande. Äro också de norrländska provinserna, der detta förhållande eger rum, till arealen

*Angående
vissa all-
männa be-
villningen rö-
rande frågor.
(Forts.)*

de största, äro de dock med afseende på den fastighetsbevilning, som derifrån utgår, en obetydlighet.

Jag anhåller om bifall till Utskottets förslag.

Herr Farup: I öfverensstämmelse med mitt anförande vid återremissen af denna punkt och på grund af de skäl, jag då anförde, anhåller jag om proposition på att sista punkten af 3:dje paragrafens 1:sta moment måtte utgå, den punkt nemligen som heter: "skolande dervid värdet af torfmosse och växande skog, som innehafves af annan än jordegaren, ej tagas i beräkning, enär inkomst deraf beskattas enligt § 8 mom. 2. h)." Skälet hvarför jag yrkar att denna del af momentet måtte utgå, är hufvudsakligen det att, äfven om punkten utgår, Kammaren i allt fall har fria händer att, när vi komma till § 8 mom. 2, påföra den bevilning Kammaren kan finna behöflig. Deremot vore det oklokt att binda sig vid en sådan bestämmelse, innan man ännu vet huruvida någon sådan bevilning kommer att påföras eller ej.

Hvad åter förra delen af momentet angår, kan jag icke finna att det är af någon synnerlig vikt, vare sig Kongl. Maj:ts proposition eller Utskottets hemställan bifalles, ty jag tror att hvad man der i synnerhet fäst sig vid, nemligen köpeskillingens läggande till grund för bevilningen, icke kommer att hafva något afgörande inflytande på berednings- och taxeringskomitéernas beslut, vare sig denna faktor nämnes först eller sist.

Jag vidhåller således mitt yrkande att sista punkten af momentet måtte utgå.

Herr Ola Andersson i Burlöf: Såsom af den redan förda korta diskussionen framgår, synes det mig, som om det vore rättast, att man delade detta moment i tvenne delar och framstälde proposition på hvardera af dem för sig. Det innehåller nemligen tvenne helt och hållet olika saker, hvilket jag också påpekade förra gången frågan förevar. Förra delen af momentet innehåller blott frågan, huruvida köpeafhandlingar skola i ordningsföljden nedflyttas bland de handlingar, som skola ligga till grund för egendomens uppskattning, eller bibehållas i främsta rummet, under det att den andra delen af momentet bestämmer, huru skog och torfmosse skall upptaxeras. Det kan ju hända, att, genom att sammanslå båda delarne i en proposition, mången skulle blifva nödsakad att angående den ena punkten rösta på annat sätt, än han eljest skulle vilja. Jag anhåller därför först, att momentet vid besluts fattande delas i två punkter, å hvilka hvar för sig proposition framställles.

Beträffande den förra delen af momentet får jag påminna om hvad jag yttrade, då frågan förra gången förevar. För min del fäster jag nemligen ingen vikt vid, om det ena eller det andra förslaget blifver Riksdagens beslut, ty jag har aldrig fattat detta stadgande så, att man skall taga de olika faktorerna i betraktande just i den ordning, de här uppräknas, utan ansett, att man bör taga den, som vore för det särskilda tillfället den lämpligaste, i hvilket fall det ju är likgiltigt, hvilken som står först. Jag tror därför det rättaste vore, att

beträffande första punkten fatta samma beslut som Första Kammaren redan fattat, hvarigenom man kunde undvika vare sig en gemensam votering i frågan eller en sammanjemkning. Jag är för min del således böjd att bifalla Kongl. Maj:ts proposition i denna del eller hvad angår första momentet af § 3 i bevillningsförordningen.

Angående vissa allmänna bevillningen rörande frågor.
(Forts.)

Vidkommande åter senare delen af detta moment, kan jag icke på något vilkor godkänna, hvad Utskottet här föreslagit. Det heter der: "Skolande dervid värdet af torfmosse och växande skog, som innehafves af annan än jordegaren, ej tagas i beräkning, enär inkomst deraf beskattas enligt § 8 mom. 2 b.)" Om således någon försäljer till annan växande skog, hvilken icke blifver afverkad och således icke heller lemnar någon inkomst under en lång följd af år, kommer icke den, som har köpt skogen, att skatta för densamma, men icke heller jordegaren, emedan den icke får ingå i taxeringsvärdet. Behåller åter egaren skogen sjelf och säljer den icke förr än afverkningen skall ske, har dess värde ingått i egendomens taxeringsvärde, så att jag kan icke inse, att detta är ett lämpligt stadgande. Jag påpekade äfven förra gången, då frågan var före, huru ett par grannar kunna byta sina skogar sig emellan, och skogens värde för dem båda blifva skattefritt en följd af år, till dess de byta sina papper om igen, då de vilja afverka skogen. Dessutom står denna fråga uti viss mån i sammanhang med särskild inkomstbevillning på jordbruk utom fastighetsbevillningen. Jag vill icke säga, att en särskild inkomstbevillning på afverkning af skog icke skulle i alla händelser kunna vara lämplig, men jag föreställer mig, att, efter den utgång försvars- och skattefrågorna i öfrigt lått och när de förutsättningar, som väsentligen lågo till grund för förslaget om särskild inkomstskatt för jordbruksrörelse, fallit, Riksdagen näppeligen skall vilja gå in på denna lilla del af en särskild inkomstskatt på jordbruks- och skogsrörelse, då icke det öfriga kan komma med. Om jag har rätt i denna min uppåttning, återstår att se till om man skall helt och hållet stryka den andra punkten eller bibehålla så mycket af densamma, att man derigenom gifver en tydlig vink om, att skogens värde skall i taxeringsvärdet ingå. Ty i fråga om taxering af jordbruksfastighet har det mest berättigade klander träffat just taxeringen af skogsegendom, när man har erfarenhet om, att den blifvit såld och dervid betingat ett stundom flera gånger högre pris än det, hvartill den blifvit taxerad. Om man då vill gifva en erinran om, att skogens värde skall i egendomens taxeringsvärde ingå, bör det heta: *skolande dervid värdet af torfmosse och växande skog jemväl i taxeringen ingå.* Derigenom bibehåller man i sjelfva verket samma föreskrift som nu, endast med den skilnad, att det blifver inlagdt ett stadgande, som för taxeringsmännen tydligen påpekar skyldigheten att handla såsom här nu blifvit föreslaget. Jag anhåller om proposition på detta yrkande och tror, att det skall blifva lätt att få Första Kammaren att ingå på ett sådant förslag, utan att det behöfver ske gemensam votering om detsamma.

Herr C. A. Jönsson: Till en början skall jag be att få tillkännagifva, att jag förenar mig med Herr Ola Andersson i hans yr-

Angående
vissa all-
männa be-
villningen rör-
ande frågor.
(Forts.)

kande, att denna paragraf måtte vid propositions framställande delas i tvenne delar, och anhåller för öfrigt äfven att få understödja hans senare förslag. Angående första momentet åter är jag icke med honom ense. Jag får säga, att för den praktiske ledamoten i någon af bevillnings-, taxerings- eller pröfningsnämnderna är det detsamma, om "köpeskillingen" står först eller sist, ty jag är fullt viss om, att han tillämpar paragrafen såsom lagstiftaren menat, nemligen att endast köpeskillingen skall vara till ledning. Men herrarne torde påminna sig att det icke är mera än 4 år sedan ett särskildt Kongl. cirkulär utfärdades i denna sak, hvori man lade särskild vikt på köpeskillingen. Personer, som äro så opraktiska, att de förnämligast fästa sig vid ordalydelsen, hafva derigenom fått ökad anledning till den föreställningen, att köpeskillingen skulle ligga till grund för taxeringen. Är detta meningen, må man då formulera förslaget på ett sådant sätt, att derigenom tydligen bestämes att taxeringen på sådan grund skall verkställas. Då uppstår det icke något tvifvel härutinnan, hvilket dock torde blifva fallet, om man bifaller Kongl. Maj:ts förslag, sådant Första Kammaren tagit det. För min del får jag dock uppriktigt säga att det icke finnes någon sämre taxeringsgrund än köpeskillingen.

Jag anhåller alltså om bifall till Utskottets förslag i 1:a mom. och i afseende å det 2:a mom. förenar jag mig med Herr O. Andersson.

Herr E. G. Boström: Jag begärde ordet endast för att påvisa att det tillägg i sista mom. som Herr O. Andersson föreslog, återfinnes uti det förslag till instruktion för taxeringsmyndigheterna, som Utskottet afgifvit. Det heter nemligen der i § 1 mom. 1: "Värdet af fast egendom föreslås och bestämes med ledning af jordbruks-egendom tillhörande areal i åker, äng, skogs- eller betesmark, växande skog och torfmosse" m. m. Jag tror derföre att det icke är behöfligt att här intaga den föreslagna bestämmelsen. Frågan gäller att få en bestämd förklaring, att växande skog skall ingå i fastighetens uppskattningsvärde.

Jag tror för min del att Första Kammaren haft goda skäl att tillstyrka bifall till det senare momentet, hvaruti äfven jag förenar mig.

Herr Farup: Med afseende å det yrkande, som Herr O. Andersson gjorde ber jag att få anföra att man genom att låta skogens värde ingå i taxeringen icke får den grund för taxeringen som man verkligen bör hafva. Ty denna taxering måste ovilkorligen hvilas på den grund, som man kan finna med afseende å *jordens* afkastning. Det blifver icke det värde, som skogen kan hafva genom försäljning till annan person eller genom afverkning af egaren. Ty detta värde är i de flesta fall ett samladt kapital, ofta från århundraden tillbaka, hvilket kapital jorden deremot icke är i stånd att kunna förränta genom årlig afkastning. Om man i Skåne och andra trakter, der man hufvudsakligen drifver spanmålsodling, skulle samla skördarna i sina bodar under en längre följd af år, blefve detta utan tvifvel ett stort

kapital, som kan jemföras med det värde, som ligger i skogen, emedan man icke heller kan räkna någon ränta på det kapital, som i spanmälen ligger i bodarne och som icke heller gifver någon större afkastning än att kapitalet hvarje år ökas genom den inhöstadade säden.

Man kommer således, genom att antaga Herr O. Anderssons förslag, att utgå från en helt och hållet falsk grund, hvartill jag icke kan och icke vill lemna min röst.

Herr Ola Andersson i Burlöf: Jag skall endast bedja att få påpeka att äfven med det tillägg, som jag här föreslagit, icke någonting annat skulle ega rum än hvad som redan innehålles uti nu gällande bevillningsstadga och om man icke följer den, hvilket väl torde vara förhållandet i vissa orter, så synes det mig vara skäl att tillägga något, som uttryckligen angifver, att sådant bör ske. Ty har man ett samladt kapital i en årligen tillväxande skog, så bör väl, om egendomen skall vara rätt taxerad, detta samlade kapital i taxeringsvärdet ingå. Nu har Herr Farup yrkat att hvad jag här föreslagit skulle utgå, och han säger på samma gång att mitt förslag hvilar på en falsk grund. Följaktligen anser han att skogens värde icke bör i egendomens taxeringsvärde ingå.

Men hvad blir då följden? Jo, att den större eller mindre åkerlappen, som finnes till en skogsegendom, blir beskattad, men icke skogen; icke heller blir den beskattad, då den afverkas, kanske på en gång. Hvad får då staten och kommunen af allt detta?

Det är blott dessa omständigheter som jag velat påpeka och jag fortfar i det yrkande, som jag nyss gjorde.

Herr J. Johansson i Bergsäng: Med anledning af Herr Ola Anderssons yrkande ber jag få fästa herrarnes uppmärksamhet derå, att enligt mitt förmenande det af honom föreslagna tillägget icke har sin rätta plats i denna 3 §. Förhållandet är nemligen att 3 § 1 mom., vare sig man antager Kongl. Maj:ts eller Bevillnings-Utskottets förslag, innehåller bestämmelser om uppskattningen af *all* fast egendom utan undantag. Att då i denna § inflicka något, som särskildt häntyder på skogsegendom, förefaller mig vara desto mera olämpligt, som först längre fram i förordningen talas om hvad som skiljer jordbruks- och skogsegendom. Då jag för öfrigt icke har något emot sjelfva saken, förefaller det mig på ett vida lämpligare sätt kunna skarpas betonas, att äfven växande skog och torfmosse skola ingå i taxeringsvärdet, om man inflickar denna bestämmelse i instruktionen för taxeringsmyndigheterna. Jag ber äfven få fästa herrarnes uppmärksamhet på att Utskottet icke föreslagit någon förändrad lydelse af 1 § i sagda instruktion, som till Utskottet återremitterades, af det skäl att man ville afvakta Kamrarnes beslut i nu föreliggande punkt. För min del skall jag således anhålla att, vare sig Kongl. Maj:ts eller Utskottets förslag i första punkten af ifrågavarande moment antages, Kammaren åtminstone icke bifaller det yrkande, som af Herr Ola Andersson framstälts beträffande andra punkten af samma mom. Jag vill i detta hänseende förena mig med dem, som yrkat denna

*Angående
vissa all-
männa be-
villningen rö-
rande frågor.
(Forts.)*

Angående
vissa all-
männa be-
villningen rö-
rande frågor.
(Forts.)

punkts uteslutande ur författningen, och jag gör det så mycket hellre som jag icke vill vara med om att under nuvarande förhållanden särskildt upptaxera skogsegendom. Det finnes nemligen ett stort antal sådana egendomar, som allt ifrån tiden för skattläggningen nödgats betala grundränta för sin skogstillgång, och det förekommer till och med inom Örebro län en hel kommun, der hvarje hemman och skogslag blifva uppskattade efter den så kallade savolax-karelska metoden af 1775, hvarigenom bestämdes att för hvarje geometriskt tunnland skog skulle betalas $\frac{2}{3}$ daler silfvermynt i ränta. Det förefaller mig också som om, då Riksdagen nu icke fattat något genomgripande beslut i fråga om grundskatternas afskrifning, det icke heller vore lämpligt att vidtaga någon särskild beskattningsåtgärd i fråga om berörda skogsmarker och torfmossar.

Såsom sagdt, förenar jag mig således med dem, som yrkat uteslutande af denna sista punkt ur mom. 1 af 3 §:en.

Häruti instämde Herr *Westman*.

Herr Nils Petersson: Då denna fråga senast förevar i Kam-maren yrkade jag bifall till Bevillnings-Utskottets förslag, emedan jag ansåg det vara bättre än Kongl. Maj:ts förslag. Samma åsigt hysar jag fortfarande, förutsatt att man vill göra några förändringar i detta afseende och icke behålla det gamla stadgandet. Jag tror emellertid icke det går an att bifalla hvad här ifrågasatts, i synnerhet af Herr Ola Andersson, ty jag vet icke hvad det skulle tjena till att i denna § säga, att växande skog och torfmossar skola ingå i fastighetsvärdet. Detta vore en återgång till de gamla bestämmelserna. Jag kan icke heller förstå hvarför man skulle sätta ett särskildt värde på skogen och ett särskildt på sjelfva jordegendomen, utan man bör väl beräkna hvad egendomen i sin helhet är värd och taxera den derefter. Annars skulle en gunstig herre kunna bjuda en orimlig summa för egendomens skog och om då taxeringskomitén får höra detta, åsätter den egendomen taxering derefter. Dylika beskattningar kan ingen jordbrukare komma ut med. Man kan också hysa olika åsigter beträffande skogens värde. Det är stor skilnad mellan inkomsten, då man afverkat endast så mycket, som kan vara förenligt med skogens bestånd, och en god skogshushållning; deremot bjudes naturligtvis mycket högre för egendomen af den, som har för afsigt att genast afyttra all säljbar skog, emedan han genast på några få år icke nöjer sig med den årliga afkastningen, utan beröfvar hemmanet hela det kapital skogen utgjort. Det förra är derföre det rätta taxeringsvärdet. Skulle man bifalla Utskottets förslag i den sista punkten, skulle en person, som köpt en torfmosse eller skog, icke behöfva skatta för denna skog. För min del tycker jag dock det vore riktigt att den, som sålt skogsloften, finge minskning i taxeringen och den nye egaren finge skatta derför, då jordegaren genom denna försäljning gått miste om en årlig inkomst. Man säger visserligen att det vore orimligt att den nye jordegaren skulle betala särskild inkomstbevillning för denna skogsloft, men jag vill då fästa uppmärksamheten derå, att

i de flesta fall köper man icke skogen för att låta den stå, utan för att göra den brukbar. Låter man nu skogen stå och växa, så behöfver man icke skatta därför, men hugger man ned den på ett eller par år, bör man naturligtvis skatta för hvad man derigenom förtjenat. Detta tycker jag vara rätt och billigt. Jag yrkar därför bifall till Bevillnings-Utskottets förslag.

*Angående
vissa all-
männa be-
villningen rö-
rande frågor.
(Forts.)*

Herr Farup: Jag ber om ursäkt att jag ännu en gång anhållit om ordet, men jag har ansett det vara nödvändigt att svara Herr O. Andersson på en, så vidt jag uppfattade det, till mig direkt ställd fråga.

Han frågade nemligen: "i händelse å en egendom med ringa jordareal en skog af större värde försäljes, hvad får staten eller kommunen af den stora summa, som härigenom kan vinnas?" Jag vill då svara honom att utaf denna stora summa hafva staten och kommunen årligen erhållit sina inkomster under hela den tid, som skogen växt, lika visst som staten och kommunen hafva haft inkomst utaf den spanmål, som årligen växer och skördas på en egendom. Om spanmålen under en lång tid samlas och lägges på bodarna, då vill jag återigen fråga Herr Ola Andersson: hvad inkomst har staten och kommunen deraf: Så vidt jag vet ingen. Hvarför skall man då lägga en särskild skatt eller bevillning på den skog, som icke gifver någon särskild afkastning för egaren, annat än den att skogen växer till sig för hvarje år. Detta skall påföras bevillning och det blifver den rigtigaste grund, man här bör följa.

Herr Ola Andersson i Burlöf: Mot den anmärkning, som Herr Joh. Johansson gjorde, att det icke skulle vara lämpligt att i denna paragraf inlägga ett sådant stadgande, som jag föreslagit, eftersom paragrafen jemväl omhandlar *annan* fastighet, ber jag endast att få svara, hvad hvar och en kan inse, att denna sammanblandning af jordbruks- och annan fastighet har såväl Kongl. Maj:t som Utskottet gjort, ty redan förut är stadgadt rörande skogstaxering, och likväl omfattar denna paragraf all slags fastighet. Jag har således i det fallet icke gjort mig skyldig till någon annan sammanblandning än hvad Utskottet gjort.

Beträffande Herr Farups jemförelse mellan skogen såsom samladt kapital och spanmål, som under en längre tid samlats, så ber jag blott att få upplysa att ett sådant samlande af spanmål icke ofta lär förekomma; men skulle någon handla på ett så bakvänt sätt, så får jag fråga om icke jordbruksfastigheten i regel taxeras och måste taxeras efter den årliga afkastning den lemnar. Det är det som man icke vill göra och påstår icke kunna ske med skogen. Är det då icke rätt att taxera egendomen till dess verkliga värde och jag begär ingenting annat än att i egendomens verkliga värde bör skogens värde ingå. Går man icke in på detta, så inträffar det att, om taxeringsvärdet står lågt, har staten icke den inkomst af denna egendom, som staten bör hafva, och hugger man bort skogen, har hvarken staten eller kommunen fått sin rätt.

Angående
vissa all-
männa be-
villningen rör-
ande frågor.
(Forts.)

Herr P. Persson i Isie: Det är icke så likgiltigt hvar de orden i 3 § stå: "*med ledning af köpeafhandlingar*" ty vid tillämpningen har det i de flesta fall allt sedan det bekanta cirkuläret, som en ärad talare nyss påminde om, så tillgått inom taxeringskomitéerna, att köpesumman icke blott varit den *förnämsta* ledningen, trots taxeringsmännens kändedom och insigt om hvad en fastighet kunde vara värd, utan på kronoombudets yrkande lagts till grund i stället för ledning vid taxeringen. Der icke detta skett, utan komitéen har handlat efter sin öfvertygelse, oafsedt det framställda yrkandet, har i stället kronoombudet reserverat sig. Följden har varit att pröfningskomitéen tillämpat paragrafen på samma sätt som kronoombudet. Detta har ock haft till följd att många klagade i Kammarrätten, men äfven der samma tillämpning, så att icke något afseende fästats vid de klagandes anförda skäl.

Vid 1880 års riksdag framkom med anledning häraf flera motioner i det syftet att icke landshöfding skulle ega rätt att bestämma hvilka som skola blifva ledamöter i pröfningskomité. Bevillnings-Utskottet tillstyrkte i hufvudsak motionerna. Men hvarför icke Utskottets förslag blef godkänt i Kamrarna kom sig deraf, att vi hade emotse en skattereglering efter nya grunder och en ny bevillningsstadga; dessutom hade i flere län icke landshöfdingarna missbrukat sin makt o. s. v.

Jag yrkar bifall till Utskottets förslag i första punkten af paragrafen.

Öfverläggningen var slutad. Herr Talmannen gaf först propositioner å de yrkanden, som förekommit beträffande momentets förra afdelning, slutande med ordet "*brandskada*"; och blef denna del af momentet godkänd.

Sedan derpå propositioner gifvits enligt de olika meningar, som blifvit framställda i fråga om momentets senare del, börjande med ordet "*skolande*", beslöt Kammaren, att denna del af momentet skulle ur förordningsförslaget uteslutas.

§ 11 mom. 2 punkten g innehöll det stadgandet, att gifvo- och understödstagare skulle vara frikallade från utgörande af inkomstbevillning för gifva eller understöd af enskild gifvare.

Härom yttrade

Herr Rydin: Med anledning af det beslut Kammaren fattat i fråga om § 8, nemligen att pensioner och gratifikationer äfven af enskilde skola beskattas, bör naturligtvis den bestämmelse, som innehåller att gifva eller understöd af enskilde gifvare skola vara fria från skatt, äfven borttagas. Jag yrkar därför att detta moment måtte ur paragrafen utgå.

Vidare anfördes icke. Kammaren beslöt, att det ifrågavarande stadgandet skulle ur förordningsförslaget utgå.

§ 19 mom. 4 var så lydande: "Skattskyldig, som underlåter att inom föreskrifven tid aflemna infordrad uppgift, hvarom stadgas i § 18, hafve förlorat rätten att fullfölja talan mot pröfningsnämndens beslut i fråga om beloppet af den inkomst, som uppgiften skolat afse, utom i de fall, då pröfningsnämnden uppskattat inkomsten till högre belopp än det af taxeringsnämnden antagna eller ock inkomst först af pröfningsnämnden till bevilning taxerats, för hvilka fall talan må fullföljas i fråga om det belopp, hvarmed taxeringen blifvit af pröfningsnämnden förhöjd, eller den nya taxering, som genom pröfningsnämndens beslut uppkommit."

Angående
vissa all-
männa be-
vilningen rö-
rande frågor.
(Forts.)

Rörande detta moment anförde

Herr Olof Jonsson: Återremiss af detta moment skedde af den anledningen att det står i sammanhang med ett moment i 62:dra paragrafen, och man ansåg att genom de bestämmelser Utskottet hade föreslagit skulle en skattskyldig hafva förlorat sin rätt till klagan äfven i det fall, då en pröfningskomité nedsatt det belopp, som taxeringskomitén förut påfört honom. Jag vill fästa uppmärksamheten på att fall hafva inträffat, då man nedsatt beloppet endast för att beröfva en person vare sig politisk eller annan valrätt, och för att nu icke detta moment skall komma att svära mot en möjligen blifvande ändring af 62:dra paragrafen, skall jag taga mig friheten föreslå en liten förändring af momentet. Den skulle blifva att i stället för orden: till högre belopp, skulle det heta: till annat belopp. Dessa ord innefatta en ändring både nedåt och uppåt, och den hufvudsakligaste anmärkningen mot detta moment har genom en sådan ändring förfallit. Men af denna förändring följer också att man nödgas stryka hela eftersatsen: "för hvilka fall talan må fullföljas" etc. Då den förra delen af stadgandet talar om i hvilka fall klagan må ega rum, blir ock detta tillägg onödigt.

Jag yrkar således att den förändring måtte vidtagas att orden: till högre belopp utbytas mot orden: *till annat belopp*, och att allt, som följer efter orden: "för hvilka fall talan må fullföljas", uteslutes ur momentet.

Kammaren godkände momentet med den förändring, som Herr Olof Jonsson föreslagit; i följd hvaraf detsamma skulle erhålla följande lydelse:

"Skattskyldig, som underlåter att inom föreskrifven tid aflemna infordrad uppgift, hvarom stadgas i § 18, hafve förlorat rätten att fullfölja talan mot pröfningsnämndens beslut i fråga om beloppet af den inkomst, som uppgiften skolat afse, utom i de fall, då pröfningsnämnden uppskattat inkomsten till annat belopp än det af taxeringsnämnden antagna eller ock inkomst först af pröfningsnämnden till bevilning taxerats."

§ 21.

Denna paragraf lydde sålunda:

Angående
vissa all-
männa be-
villningen rö-
rande frågor.
(Forts)

“En hvar skattskyldig, som icke enligt denna förordning är pligtig att aflemna uppgift för taxeringen, vare obetaget att meddela upplösning om sina inkomsters och tillgångars verkliga belopp, samt dervid likaledes uppgifva de afdrag, som han vid inkomstens beräkning anser sig berättigad att på grund af § 10 mom. 4 tillgodonjuta. Sålunda frivilligt meddelad uppgift, hvars offentliggörande den skattskyldige förklarar sig icke medgifva, må endast inför beredningen och, med den skattskyldiges samtycke, inför taxerings- eller pröfningsnämnden företes, men icke utan hans samtycke i nämndens protokoll intagas; skoland, sedan frågan om samme skattskyldigs taxering blifvit afgjord, sådan uppgift till honom återställas eller bevisligen förstöras af den, som densamma emottagit.”

Herr Rubenson anförde: Anledningen hvarför denna paragraf af Andra Kammaren återremitterades var den, att här i så måtto förefans en lucka, att det skydd, som gafs åt de uppgifter, hvilka lemnas till taxeringskomitén rörande personers inkomster, blott gälla dylika uppgifter, som blifvit frivilligt meddelade, men icke det nya slags uppgifter, hvarom stadgas i författningsförslaget § 18. Som vi se, har Utskottet emellertid, af skäl, hvars rigtighet jag lemna derhän, icke vidtagit annan åtgärd än att anmoda Andra Kammaren att i denna punkt, likasom i öfriga punkter, dem Kammaren ensamt återremitterat, fatta beslut. Då Kammaren nyss på hemställan af en ledamot i afseende på 19:de §:n beslutat en redaktionsförändring, föreställer jag mig att Kammaren icke skall vara ovillig att äfven i denna punkt göra en sådan ändring, i synnerhet som den är mycket enkel. Jag skulle därför vilja hemställa, att Kammaren måtte godkänna ifrågasvarande § 21 med inskjutande efter ordet “meddelad” i §:ns 2:dra punkt af följande ord: “så ock enligt § 18 infordrad”, hvarigenom nämnde punkt skulle få denna lydelse: “sålunda frivilligt meddelad så ock enligt § 18 infordrad uppgift, hvars offentliggörande den skattskyldige förklarar sig icke medgifva, må endast inför beredningen och, med den skattskyldiges samtycke, inför taxerings- eller pröfningsnämnden företes, men icke utan hans samtycke i nämndens protokoll intagas; skoland etc.”

Härigenom skulle man ställa den infordrade uppgiften på samma ståndpunkt som den frivilligt aflemnade, hvilket naturligtvis är rigtigt och — såsom jag äfven tog mig friheten vid ärendets fördragning i Kam-maren förra gången framhålla — af icke ringa vikt och betydelse för tillämpningen af den nya grundsatsen i § 18.

Häruti förenade sig Herr *Olof Jonsson*.

Kammaren bifall Herr Rubensons yrkande; hvadan paragrafen godkänts med den förändring, att efter de i senare punkten deraf förekommande begynnelseorden “sålunda frivilligt meddelad” insattes orden “så ock enligt § 18 infordrad”.

§ 62 mom. 1 hade följande lydelse:

“Har skattskyldig icke hos pröfningsnämnd öfverklagat taxeringsnämnds beslut, i hvad honom rör, och varder den hos taxeringsnämnden åsatta taxering af pröfningsnämnden lemnad oförändrad eller nedsatt, må emot pröfningsnämnds beslut vidare talan icke af skattskyldig föras.

Angående vissa allmänna bevillningen rörande frågor.
(Forts.)

Eljest må besvär öfver pröfningsnämnds beslut anföras af skattskyldig, som icke till följd af stadgandet i § 19 mom. 4 förlorat rätt till talan, äfvensom af kronans ombud eller af vederbörande kommun, och skola besvären, ställda till Kammarrätten, ingifvas till Kongl. Maj:ts befallningshafvande före klockan tolf å sista helgfria dag i December månad det år, taxeringen egt rum, vid påföljd att besvären eljest icke varda till pröfning upptagna. Sedan öfver inkomna besvär *förklaring från vederbörande infordrats, och tillsedt blifvit, att vid besvärshandlingarne varda fogade så väl utdrag af taxeringslängd och beskattningsnämndernas protokoll, i hvad de den öfverklagade taxeringsfrågan angå, som ock de till benäilde nämnder i frågan ingifna handlingar, hvilka, så vidt de ej hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande finnas förvarade, genom klagandens försorg anskaffas, insänder Kongl. Maj:ts befallningshafvande till Kammarrätten samtliga handlingarne jemte eget utlåtande.*“

Efter uppläsning häraf anförde

Herr Olof Jonsson: Med anledning af det beslut, som Kam-maren nyss fattat i afseende å § 19 mom. 4, tager jag mig friheten hemställa, att orden “*eller nedsatt*“ i första stycket af förevarande paragrafs 1:sta mom. måtte utstrykas och §:n för resten antagas oförändrad.

Sedan öfverläggningen härmed förklarats slutad, bifölls det af Herr Olof Jonsson gjorda yrkandet. Kam-maren hade alltså, med godkännande i öfrigt af det förevarande momentet, beslutit att de i första stycket deraf intagna orden “*eller nedsatt*“ skulle utgå.

Utskottets i den under föredragning varande punkten gjorda, här ofvan omförmälda hemställan förklarades derefter vara besvarad genom de i anledning af densamma nu fattade besluten.

§ 6.

Till bordläggning anmäldes:

Stats-Utskottets Utlåtanden:

N:o 8, i anledning af Kongl. Maj:ts särskilda proposition, angående reglering af utgifterna under riksstatens Fjerde hufvudtitel;

N:o 9, i anledning af Kongl. Maj:t särskilda proposition angående reglering af utgifterna under riksstatens Femte hufvudtitel;

N:o 11 c), med anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående de Kongl. teatrarne; och

N:o 12 d), med anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående anslag till ny riksarkivbyggnad;

Andra Kam-marens Prot. 1883. N:o 58.

Bevillnings-Utskottets Betänkanden:

N:o 14, angående vissa ännu oafgjorda frågor rörande stämpelafgiften; och

N:o 15, med förslag till förordning om utgörande af bevillning genom personlig skyddsafgift; samt

Särskilda Utskottets Memorial:

N:o 9, angående till Utskottet öfverlemnade delar af Kongl. Maj:ts proposition N:o 1 angående statsverkets tillstånd och behof; och

N:o 10, angående aflöning åt Utskottets tjänstemän och vaktbetjening.

Dessa ärenden skulle uppföras främst å föredragningslistan för nästa sammanträde.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag.

§ 8.

Föredrogos och godkändes nedannämnda förslag till Riksdagens skrivelser till Konungen:

af *Bevillnings-Utskottet*:

N:o 45, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående med Spanien afslutade handels- och sjöfartstraktater;

af *Lag-Utskottet*:

N:o 49, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående förändrad lydelse af 30 och 148 §§ strafflagen för krigsmakten den 7 Oktober 1881.

och af *Riksdagens Kansli*:

N:o 46, angående obligatorisk veterinärbesigtning vid export af kreatur samt desinficiering af kreatursförande fartyg;

N:o 47, angående ändring af nuvarande edsformulär och revision af gällande föreskrifter angående eder; och

N:o 48, angående skärpta bestämmelser rörande kontrollen af handel med födoämnen och dryckesvaror samt deras beredning till afsalu.

Äfvenledes godkändes följande af Riksdagens Kansli afgifna förslag till delar af riksdagsbeslutet:

N:o 1, Ingressen;

N:o 2, slutmeningen;

N:o 3, om ändring i Kongl. kungörelsen den 26 Augusti 1873 angående kurhusafgiftens upphörande och införande af en allmän sjukvårdsafgift;

N:o 4, angående förordning rörande de lappar, som med renar flytta emellan de förenade Konungarikena Sverige och Norge;

N:o 5, angående ändring af § 33 i förordningen den 9 Juni 1871 rörande fattigvården;

N:o 6, om antagande af en lag angående tillsättning af presterliga tjänster;

N:o 7, angående förordning om allmänt ordnande af klockarnes löneförmåner;

N:o 8, angående dels ändringar i stadgan om folkundervisningen i riket den 20 Januari 1882, dels ock ändrade bestämmelser om grunderna för utgörande af afgifter till folkskoleväsendet i Stockholm;

N:o 9, angående ändring af bestämmelserna för utgörande af vinören inom församlingarne;

N:o 10, angående kreditivsummorna;

N:o 11, angående tillägg till § 117 i konkurslagen den 18 September 1862;

N:o 12, angående förslag till förordning om skyldighet för nyegare af jord att svara för utflyttningsbidrag m. m., som vid laga skifte blifvit bestämdt;

N:o 13, angående ändringar i konkurslagen den 18 September 1862;

N:o 14, angående förändringar i postbefordringsavgifterna för tidningar och tidskrifter m. m.;

N:o 15, angående kungörande af tiden för allmänna tingssammanträden;

N:o 16, angående ändring i bestämmelserna om församlingars rätt att förfoga öfver kyrkokassorna;

N:o 17, angående upphäfvandet af sista punkten i § 16 mom. 1 af förordningen den 21 Mars 1862 om kommunalstyrelse på landet;

N:o 18, angående upphörande af vatten- och brödstraffet;

N:o 19, angående förslag till förordning om förlagsinteckning och i sammanhang dermed erforderliga författningar;

N:o 20, angående ansvarsfrihet för Fullmäktige i Riksgäldskontoret;

N:o 21, angående ansvarsfrihet för Fullmäktige i Riksbanken;

N:o 22, angående verkställt val af Justitieombudsman och hans suppleant;

N:o 23, angående val af Fullmäktige i Riksbanken och Riksgäldskontoret; och

N:o 24, angående statsregleringen.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{3}{4}$ 3 e. m.

In fidem

H. A. Kolmodin.

Rättelse

i Andra Kammarrens protokoll N:o 43:
sid. 46, rad. 8 nedifr. står: oro läs: oss
